

KẾT LUẬN

V/v tiếp tục thực hiện Nghị quyết của Ban Thường vụ Trung ương Hội Về “*Nâng cao hiệu quả hoạt động phòng ngừa và ứng phó thảm họa của Hội Chữ thập đỏ Việt Nam trong tình hình mới*”

Thực hiện Nghị quyết số 224/NQ-TUHCĐ ngày 19/8/2013 của Ban Thường vụ Trung ương Hội Chữ thập đỏ Việt Nam (khóa IX) về “*Nâng cao hiệu quả hoạt động phòng ngừa và ứng phó thảm họa của Hội Chữ thập đỏ Việt Nam trong tình hình mới*”, trong 5 năm qua, các hoạt động tham gia phòng ngừa và ứng phó thảm họa được các cấp Hội tiến hành ngày càng toàn diện, hiệu quả, thiết thực; công tác thông tin, truyền thông về phòng ngừa và ứng phó thảm họa được quan tâm chỉ đạo và có chuyển biến rõ rệt; các hoạt động cứu trợ được thực hiện ngày càng “*nhANH NHẠY, KỊP THỜI, HIỆU QUẢ, ĐÚNG ĐỐI TƯỢNG, RÕ HÌNH ẢNH CHỮ THẬP ĐỎ*”; công tác chỉ đạo, nghiên cứu, tổng kết thực tiễn được quan tâm thực hiện. Nghị quyết cơ bản đạt được các chỉ tiêu đề ra¹. Biên bản ghi nhớ và Chương trình phối hợp giữa Trung ương Hội với Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Ban Chỉ đạo Trung ương về phòng, chống thiên tai được ký kết, thực hiện với kết quả tốt. Nhiều nội dung được tiến hành lần đầu tiên với kết quả ấn tượng².

Tuy vậy, công tác kiểm tra, giám sát, đôn đốc và hỗ trợ trong quá trình thực hiện Nghị quyết từ Trung ương đến địa phương chưa thường xuyên; việc đầu tư cho các hoạt động phòng ngừa và ứng phó thảm họa ở một số khu vực, một số thời điểm chưa được quan tâm thỏa đáng; nguồn quỹ ứng phó của một số cấp Hội còn ít, thụ động, chờ đợi từ sự hỗ trợ bên ngoài. Nguyên nhân do nguồn

¹ Đã có 60/63 tỉnh, thành (đạt 95,2%) có kinh phí dự phòng/Quỹ cứu trợ khẩn cấp, quỹ cứu trợ nhân đạo và hàng hóa...trị giá hàng và tiền trên 56 tỷ đồng; 467/500 (đạt 93%) tập huấn viên thuộc các mảng phòng ngừa, ứng phó thảm họa, nước sạch vệ sinh được hoàn thành; 453 xã đã tiến hành đánh giá tình trạng dễ bị tổn thương và khả năng, 601 phường xã đã tiến hành tập huấn Quản lý rủi ro thiên tai dựa vào cộng đồng cho lãnh đạo chủ chốt của địa phương, 692 công trình giảm thiểu rủi ro thảm họa đã được thực hiện trong cộng đồng và trường học, 341 xã, phường đã được trang bị phương tiện thiết bị phòng ngừa và ứng phó với thảm họa và 795 công trình về nước sạch và vệ sinh đã được hỗ trợ; chăm sóc và duy trì gần 9.000 ha rừng ngập mặn, rừng phòng hộ, rừng chắn sóng; 61/63 tỉnh, thành Hội (đạt 97%) tham gia thành viên Ban Chỉ huy Phòng chống thiên tai và Tìm kiếm cứu nạn; 57/63 tỉnh, thành (đạt 90,5%) Hội tham gia làm thành viên của Ban An toàn giao thông địa phương và các chương trình.

² Như: i) Lần đầu tiên Đảng đoàn Hội Chữ thập đỏ Việt Nam gửi công văn tới Ban cán sự Đảng UBND các tỉnh, thành phố; ii) Lần đầu tiên các tổ chức quốc tế lớn (Cơ quan Phát triển Quốc tế Hoa Kỳ - USAID, Chương trình Phát triển Liên hợp quốc - UNDP, Quỹ Nhi đồng của Liên hợp quốc - UNICEF, Tổ chức Lương thực và Nông nghiệp Liên Hiệp Quốc - FAO, Tổ chức Di cư Quốc tế - IOM, Microsoft tại Việt Nam và Hội Chữ thập đỏ Nhật Bản) tài trợ song phương, trực tiếp Hội Chữ thập đỏ Việt Nam các chương trình, dự án về phòng ngừa và ứng phó thảm họa không thông qua đối tác trung gian; iii) Lần đầu tiên nhiều tài liệu được ban hành bản, thông qua cấp có thẩm quyền thẩm định và ban hành; iv) Lần đầu tiên tổ chức áp cơ chế ứng phó ở cấp Trung ương bản, ứng dụng công nghệ thông tin (QGIS, OSM) và các phương pháp mới (FBF: Đầu tư tài chính dựa trên cảnh báo); v) Lần đầu tiên thành lập mô hình Đội ứng phó thiên tai, thảm họa cấp tỉnh, Nhóm truyền thông trong tình huống khẩn cấp cấp tỉnh phối hợp giữa Hội Chữ thập đỏ và Chính quyền; Lần đầu tiên bộ phim “*Tường thành xanh*” và “*Chiến sĩ áo đỏ*” có sự tham gia của Nguyên Chủ tịch nước, Chủ tịch danh dự của Hội Trần Đức Lương và Trương Tấn Sang...

lực phụ thuộc vào các chương trình, dự án; mức dư các quỹ thấp so với yêu cầu hoạt động; có sự chênh lệch về năng lực, sự chủ động giữa các vùng, miền; phát triển quan hệ đối tác thiếu bền vững.

Trong giai đoạn tới, tình hình thiên tai, thảm họa ở Việt Nam tiếp tục diễn biến phức tạp, khó lường³; trong khi đó các đối tác truyền thống thuộc Phong trào Chữ thập đỏ và Trăng lưỡi liềm đỏ quốc tế dần rút Văn phòng khỏi Việt Nam, dẫn tới thiếu nguồn lực cho các hoạt động. Từ thực tiễn nêu trên; căn cứ Luật hoạt động chữ thập đỏ, Chỉ thị của Thủ tướng Chính phủ, Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ X Hội Chữ thập đỏ Việt Nam, Ban Thường vụ Trung ương Hội kết luận về việc tiếp tục thực hiện Nghị quyết về nâng cao hiệu quả hoạt động phòng ngừa và ứng phó thảm họa của Hội Chữ thập đỏ Việt Nam trong tình hình mới, như sau:

I. MỤC TIÊU VÀ CHỈ TIÊU CƠ BẢN

1. Mục tiêu: Tiếp tục nâng cao chất lượng và hiệu quả tham gia phòng ngừa và ứng phó thảm họa của Hội Chữ thập đỏ Việt Nam, góp phần “tạo dựng vị thế, bảo vệ sự sống” và thực hiện thành công Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ X Hội Chữ thập đỏ Việt Nam.

2. Chỉ tiêu cơ bản (đến cuối Nhiệm kỳ Đại hội X)

- Phân đầu 100% tổ chức Hội thuộc 33 tỉnh, thành phố thường xuyên xảy ra thiên tai đảm bảo dự trữ tiền, hàng theo cơ sở, sẵn sàng cứu trợ khi thiên tai xảy ra; 100% tổ chức Hội ở địa bàn còn lại đảm bảo kinh phí dự trữ theo chỉ tiêu, sẵn sàng ủng hộ địa phương khác khắc phục hậu quả thiên tai, thảm họa.

- 30% các địa phương đã triển khai các hoạt động Quản lý rủi ro thảm họa của Hội Chữ thập đỏ Việt Nam được rà soát, đánh giá và từng bước chuyển giao Chính quyền địa phương quản lý; duy trì và phát triển hệ thống Đội ứng phó thiên tai, thảm họa, trong đó phân đầu 30% các đội hiện có của Hội Chữ thập đỏ phát triển thành các đội phối hợp giữa Hội Chữ thập đỏ và Chính quyền để các hoạt động mang tính phát triển bền vững (*theo đề án riêng trình Thủ tướng Chính phủ*).

- 70% các tỉnh, thành Hội lồng ghép lĩnh vực phòng ngừa và ứng phó thảm họa, chăm sóc sức khỏe, công tác xã hội theo hướng tiếp cận một định hướng, hướng tới xây dựng cộng đồng an toàn theo các tiêu chí Quản lý rủi ro thảm họa dựa vào cộng đồng (CBDRM), góp phần xây dựng cộng đồng an toàn theo tiêu chí Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc Hội Chữ thập đỏ Việt Nam lần thứ X.

- Phát triển và thực hành Sổ tay Tiêu chuẩn tối thiểu trong cứu trợ nhân đạo/SPHERE, phát triển tài liệu Hành động cộng đồng ứng phó với thảm họa/CADRE thành tài liệu chung của quốc gia; ban hành Hướng dẫn nhà/chỗ ở an toàn và phân đầu trở thành tổ chức điều phối tại Việt Nam về lĩnh vực nhà/chỗ ở an toàn trong ứng phó thiên tai, thảm họa.

³ Việt Nam là một trong 10 nước bị ảnh hưởng nặng nề nhất bởi biến đổi khí hậu; tần suất diễn ra thời tiết cực đoan ngày càng thường xuyên, nhất là mưa đá, lũ ống, lũ quét ở khu vực miền núi phía Bắc; hiện tượng nước biển dâng, triều cường, xâm mặn diễn ra ngày càng phổ biến, nhất là ở khu vực phía Nam; đã và đang diễn ra sa mạc hóa ở nhiều vùng trong cả nước; nguy cơ động đất, sóng thần cao; các loại bệnh, dịch, tai nạn lao động, tai nạn giao thông, hỏa hoạn và một số loại hình thảm họa khác do con người gây ra vẫn có xu hướng tiếp tục gia tăng.

- Nâng cấp và sử dụng có hiệu quả hệ thống kho hàng của Trung ương Hội ở các vùng miền, trong đó phần đầu phát triển Kho hàng Đà Nẵng (Trung tâm Phòng ngừa, ứng phó thảm họa và Kho hàng cứu trợ khu vực miền Trung) thành kho hàng khu vực trong nước và quốc tế.

II. NHIỆM VỤ VÀ GIẢI PHÁP

1. Tiếp tục nâng cao nhận thức và trách nhiệm của các cấp Hội đối với hoạt động tham gia phòng ngừa và ứng phó thảm họa

- Lãnh đạo các cấp Hội cần nhận thức đầy đủ và sâu sắc về vai trò, tầm quan trọng của hoạt động tham gia phòng ngừa và ứng phó thảm họa, đồng thời có chủ trương, biện pháp cụ thể nhằm nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động quan trọng này; mỗi cấp Hội cử một lãnh đạo trực tiếp chỉ đạo hoạt động phòng ngừa và ứng phó thảm họa; từng bước lồng ghép lĩnh vực quản lý thảm họa, chăm sóc sức khỏe, công tác xã hội theo hướng tiếp cận một định hướng, đặc biệt hướng tới xây dựng cộng đồng an toàn theo các tiêu chí Quản lý rủi ro thảm họa dựa vào cộng đồng.

- Hằng năm, các cấp Hội ban hành định hướng và kế hoạch cụ thể triển khai hoạt động phòng ngừa và ứng phó thảm họa; định kỳ hoặc kết thúc mỗi hoạt động, tiến hành sơ, tổng kết, rút kinh nghiệm, tôn vinh, khen thưởng để nâng cao hiệu quả và huy động nguồn lực tốt hơn hỗ trợ hoạt động phòng ngừa và ứng phó thảm họa.

- Các cấp Hội cần đầu tư kinh phí, cơ sở vật chất, điều kiện làm việc cho Ban tham mưu hoặc cán bộ thực hiện hoạt động phòng ngừa và ứng phó thảm họa; xây dựng cơ chế, chính sách để động viên, khuyến khích đội ngũ cán bộ, tình nguyện viên, cộng tác viên tham gia phòng ngừa và ứng phó thảm họa trong và ngoài Hội có đóng góp hiệu quả cho hoạt động của Hội.

- Tăng cường các hoạt động kiểm tra, giám sát và thực hiện triển khai các chương trình, dự án theo chu trình quản lý 5 bước⁴; thực hiện các hoạt động tiếp nhận, phân phối và tổ chức cứu trợ công khai, minh bạch, hiệu quả, đúng đối tượng.

2. Tăng cường các hoạt động phối hợp với chính quyền các cấp trong xây dựng và chuyển giao các mô hình hoạt động phòng ngừa, ứng phó và khắc phục hậu quả thiên tai, thảm họa hiệu quả của Hội

- Tiếp tục ký chương trình phối hợp giữa Hội Chữ thập đỏ tỉnh, thành với Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn tỉnh, thành /Ban Chỉ huy phòng chống thiên tai và Tìm kiếm cứu nạn cấp tỉnh trong công tác phòng chống thiên tai (đối với các tỉnh chưa ký chương trình phối hợp) và duy trì, phát triển các hoạt động phối hợp ở cấp Trung ương. Lập kế hoạch hoạt động chi tiết hàng năm ký kết giữa Hai bên làm căn cứ phát huy và triển khai các hoạt động.

⁴ 5 bước/ giai đoạn của chu trình quản lý dự án, gồm: i) Thiết kế ý tưởng và đề xuất dự án; ii) Lập kế hoạch hoạt động và ngân sách dự án; iii) Triển khai thực hiện dự án; iv) Kiểm tra, giám sát, lượng giá dự án; v) Tổng kết, chia sẻ mô hình, lập hồ sơ và đóng dự án.

- Hằng năm kiện toàn các đội ứng phó thiên tai, thảm họa cấp tỉnh thành theo hướng có sự tham gia của Ban chỉ huy phòng chống thiên tai và Tìm kiếm cứu nạn. Áp dụng Quy trình chuẩn cũng như quy chế hoạt động của Đội đã được Trung ương Hội Chữ thập đỏ Việt Nam ban hành.

- Xây dựng đề án duy trì và phát triển các cộng đồng an toàn trình Thủ tướng Chính phủ, theo đó: rà soát, đánh giá và chuyển giao Chính quyền địa phương các xã, phường đã triển khai các hoạt động Quản lý rủi ro thiên tai, thảm họa của Hội Chữ thập đỏ Việt Nam; duy trì và phát triển hệ thống Đội ứng phó thiên tai, thảm họa có sự phối hợp giữa Hội Chữ thập đỏ và Chính quyền địa phương.

- Xác định địa bàn và xây dựng mô hình điểm về cộng đồng an toàn theo 4 tiêu chí Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc Hội Chữ thập đỏ Việt Nam lần thứ X⁵; xây dựng mô hình tham gia phòng ngừa ứng phó thiên tai, thảm họa theo 7 đặc điểm của cộng đồng an toàn trong Khung chương trình Quản lý rủi ro thảm họa dựa vào cộng đồng của Hội Chữ thập đỏ Việt Nam.

3. Lựa chọn ưu tiên, triển khai các hoạt động có trọng tâm, trọng điểm và thực hiện các hoạt động cứu trợ nhanh nhạy, kịp thời, hiệu quả, đúng đối tượng, rõ hình ảnh chữ thập đỏ khi thiên tai, thảm họa xảy ra

- Phát huy, tăng cường thế mạnh của Hội trong tham gia phòng ngừa và ứng phó thảm họa, theo đó tập trung duy trì và phát triển các trạm, điểm sơ cấp cứu, lực lượng tình nguyện viên chữ thập đỏ; huy động nguồn lực quốc tế trong khắc phục hậu quả thiên tai, thảm họa; phối hợp với Hiệp hội Chữ thập đỏ và Trăng lưỡi liềm đỏ quốc tế, Chương trình Phát triển Liên Hợp Quốc (UNDP) để thực hiện vai trò tổ chức điều phối tại Việt Nam về lĩnh vực nhà/chỗ ở an toàn trong ứng phó thiên tai, thảm họa.

- Đối với địa bàn bị thiên tai, thảm họa, các cấp Hội thực hiện tốt phương châm 4 tại chỗ (chỉ huy tại chỗ, lực lượng tại chỗ, vật tư phương tiện tại chỗ, hậu cần tại chỗ), phối hợp thực hiện các hoạt động cứu trợ nhanh nhạy, kịp thời, hiệu quả, đúng đối tượng, rõ hình ảnh Chữ thập đỏ, theo đó cần: nắm nhanh tình hình thiên tai, mức độ thiệt hại về người và tài sản do thiên tai, thảm họa gây ra; tổ chức các hoạt động cứu trợ khẩn cấp; tiến hành đánh giá tình hình thiệt hại và nhu cầu; xây dựng kế hoạch cứu trợ khẩn cấp và cứu trợ giai đoạn phục hồi; phối hợp điều phối các nguồn lực trong phòng ngừa và ứng phó thảm họa, đặc biệt trong cứu trợ khẩn cấp.

- Đối với các địa bàn không bị ảnh hưởng bởi thiên tai, thảm họa: chủ động vận động hoặc tham mưu, phối hợp vận động tiền, hàng cứu trợ để ủng hộ nhân dân các vùng bị thiên tai, thảm họa; tổ chức các đoàn, các đội hình tham gia cứu trợ

⁵ Gồm: i) cộng đồng có hiểu biết về thiên tai, thảm họa và biện pháp phòng tránh, ứng phó; có hiểu biết và kỹ năng cơ bản về sơ cấp cứu, người dân nhất là trẻ em biết bơi, có kỹ năng cứu đuối nước; ii) người nghèo, người dễ bị tổn thương được khám bệnh, tư vấn sức khỏe, có cơ hội tiếp cận dịch vụ chăm sóc sức khỏe ban đầu; iii) cộng đồng có hiểu biết về hiến máu, luôn có người hiến máu tình nguyện, góp phần đủ máu phục vụ cấp cứu và điều trị; iv) Mọi người có hoàn cảnh khó khăn tại địa bàn đều được nhận sự trợ giúp thích hợp từ tổ chức Hội hoặc thông qua tổ chức Hội.

trực tiếp địa bàn bị thiên tai, thảm họa khi được yêu cầu hoặc chuyển nguồn lực về cấp huyện, cấp tỉnh hay Trung ương Hội để điều phối các nguồn lực cứu trợ.

4. Nâng cao chất lượng công tác hậu cần, phát huy yếu tố nội lực trong vận động nguồn lực và triển khai các hoạt động phòng ngừa và ứng phó thảm họa

- Tiếp tục củng cố và phát triển Quỹ cứu trợ khẩn cấp hoặc Quỹ hoạt động chữ thập đỏ, dự trữ hàng cứu trợ ở các cấp (đối với các tỉnh trọng điểm thiên tai cấp cơ sở ít nhất có 10 triệu đồng, cấp huyện 50 triệu đồng và cấp tỉnh từ 200 triệu đồng trở lên; các tỉnh còn lại cấp cơ sở ít nhất 5 triệu đồng, cấp huyện 30 triệu đồng và cấp tỉnh từ 100 triệu đồng trở lên); xây dựng danh mục các hàng cứu trợ, đảm bảo đa dạng, đáp ứng tốt nhất hoạt động cứu trợ và nhu cầu của người dân vùng thiên tai; xây dựng quy trình chuẩn trong mua sắm, quản lý, cấp phát hàng cứu trợ; hoàn thiện quy trình vận động nguồn lực, quy trình ra lời kêu gọi trong nước và quốc tế nhằm ứng phó hiệu quả, kịp thời khi có thiên tai, thảm họa xảy ra.

- Tiếp tục củng cố và sử dụng hiệu quả các kho hàng cứu trợ của Trung ương Hội ở Hà Nội, TP. Hồ Chí Minh, Đà Nẵng; phấn đấu phát triển Kho hàng Đà Nẵng (Trung tâm Phòng ngừa, ứng phó thảm họa và Kho hàng cứu trợ khu vực miền Trung) thành kho hàng khu vực trong nước và quốc tế. Phát triển các trạm, điểm sơ cấp cứu Chữ thập đỏ ở cộng đồng, nhất là ở các địa bàn hay xảy ra tai nạn giao thông.

- Chủ động, tăng cường vận động nguồn lực trong nước; đề xuất và tham gia các chương trình mục tiêu quốc gia của Chính phủ và các chương trình, dự án về phòng ngừa và ứng phó thảm họa của các bộ, ban, ngành (Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Bộ Quốc phòng, Bộ Tài nguyên và Môi trường, Ủy ban An toàn giao thông quốc gia, Ban Chỉ đạo Trung ương về Phòng chống thiên tai - Ủy ban Quốc gia Ứng phó sự cố và Tìm kiếm cứu nạn...); xây dựng danh mục các nhiệm vụ do Nhà nước giao, các đề án trình Thủ tướng Chính phủ phê duyệt; phát huy nội lực của mỗi cấp Hội, chủ động triển khai có hiệu quả các hoạt động tại địa phương.

5. Tiếp tục mở rộng hợp tác quốc tế về phòng ngừa, ứng phó thảm họa; chủ động tham gia các hoạt động cứu trợ quốc tế khi cần thiết và tăng cường phối hợp với các bộ, ban, ngành, đoàn thể liên quan

- Tiếp tục vận động đối tác quốc tế hỗ trợ các chương trình, dự án, kỹ thuật, trang thiết bị, tập huấn cán bộ, xây dựng mô hình, chia sẻ kinh nghiệm quốc tế trong lĩnh vực phòng ngừa và ứng phó thảm họa; phối hợp với Hiệp hội Chữ thập đỏ và Trăng lưỡi liềm đỏ quốc tế ra lời kêu gọi quốc tế ủng hộ nhân dân Việt Nam khi xảy ra thiên tai, thảm họa nghiêm trọng; chủ động nắm bắt tình hình thiên tai, thảm họa ở các nước khác để có sự chia sẻ kịp thời và hình thức, mức độ ủng hộ thích hợp theo điều kiện và khả năng thực tế của Hội và đất nước.

- Phát huy vai trò, trách nhiệm là thành viên trong các cơ cấu liên ngành ở các cấp về phòng ngừa và ứng phó với thiên tai, thảm họa; tăng cường ký kết và phối hợp hoạt động với các bộ, ban, ngành liên quan; phối hợp với Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam xây dựng và triển khai quy chế phối hợp trong

hoạt động nhân đạo theo tinh thần Chỉ thị số 43-CT/TW của Ban Bí thư Trung ương Đảng (khóa X) và Chỉ thị số 18/CT-TTg của Thủ tướng Chính phủ; đề xuất với Đảng, Nhà nước, các bộ, ngành ban hành các cơ chế, chính sách thích hợp, tạo điều kiện thuận lợi để Hội Chữ thập đỏ Việt Nam thực hiện tốt chức năng, nhiệm vụ được giao trong việc tham gia phòng ngừa và ứng phó thảm họa.

III. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Các cấp Hội tổ chức nghiên cứu, quán triệt và xây dựng kế hoạch thực hiện Nghị quyết; bổ sung các chỉ tiêu nêu trong Nghị quyết vào kế hoạch hoạt động năm và hằng năm kiểm điểm, đánh giá việc thực hiện.

2. Các ban, đơn vị thuộc cơ quan Trung ương Hội nghiên cứu, quán triệt và hướng dẫn thực hiện các nội dung thuộc lĩnh vực và chương trình, dự án do ban, đơn vị phụ trách có liên quan đến nội dung Nghị quyết.

3. Giao Ban Quản lý thảm họa chủ trì, phối hợp với các Ban, đơn vị liên quan hướng dẫn thực hiện, kiểm tra, đôn đốc và định kỳ báo cáo Ban Chấp hành, Ban Thường vụ Trung ương Hội kết quả hoạt động tiếp theo. ✓

Nơi nhận:

- UVBCH TW Hội (để c/d);
- Các ban, đơn vị TW Hội (để t/h);
- Các tỉnh, thành Hội (để t/h);
- BCĐ TW về PCTT (để b/c);
- Lưu: VT, QLTH ✓

Nguyễn Thị Xuân Thu